

Nr 353

Av herr **Hedlund m. fl.**, om förstärkning av lokaliseringsstödet för budgetåret 1966/67.

(Lika lydande med motion nr 278 i Första kammaren)

Det nya lokaliseringsstödet, vars riktlinjer fastställdes genom beslut av 1964 års riksdag, har varit i kraft sedan den 1 juli 1965. Såväl 1964 som 1965 förordades från vårt håll att det nya lokaliseringsstödet skulle få större omfattning än vad som då beslutades av riksdagen. Redan nu har det visat sig att det beslutade lokaliseringsstödet är otillräckligt. Under de fem månaderna från den 1 juli till den 30 november 1965 beviljades lokaliseringsbidrag med ca 40 milj. kr. av de för hela budgetåret anvisade 60 milj. kr. samt lokaliseringslån med ca 67 milj. kr. av de anvisade 100 milj. kronorna. Arbetsmarknadsstyrelsen har som sin uppfattning framhållit, att 160 milj. kr. per år ej torde räcka för de närmaste 2 åren om alla realistiska önskemål om lokaliseringsstöd skall kunna bli tillgodosedda.

Intresset för lokalisering inom stödområdet har visat sig vara stort. Man kan också redan konstatera att sysselsättningseffekten av stödet är god. De företag, som under de ovannämnda fem månaderna beviljats lokaliseringsstöd, beräknas kunna skapa varaktig sysselsättning åt ytterligare drygt 3 000 personer. Såsom arbetsmarknadsstyrelsen framhåller kan det på goda grunder antas, att den lokaliseringspolitiska effekten av de vidtagna åtgärderna blir väsentligt större än vad de redovisade sysselsättningstalen anger. Man har nämligen också att räkna med vissa indirekta verkningar såsom bättre differentiering av näringslivet och ökat underlag för service på lokaliseringsorterna.

Den aktiva lokaliseringspolitiken har enligt vår mening en mycket angelägen uppgift i vårt samhälle. Genom denna politik bör orter som har brist på sysselsättningsmöjligheter kunna få ett förstärkt näringsliv, och därmed bör man också kunna minska trycket på landets stora bebyggelsekoncentrationer, inte minst vad beträffar bostadsbristen. Vi anser det därför nödvändigt att lokaliseringsstödet ges en omfattning som bättre svarar mot behovet.

Arbetsmarknadsstyrelsen har diskuterat denna fråga inför verksamheten under det kommande budgetåret. En framgångslinje skulle enligt styrelsen vara, att en förhållandevis större del av medelsramen utnyttjades de två första åren, så att industrietableringen kunde påskyndas och bättre balans på arbetsmarknaden snabbare skapas. Skulle en sådan handlings-

linje visa sig önskvärd har styrelsen förklarat sig avse inkomma med förslag om anslag på tilläggsstat.

Denna linje har emellertid inte godtagits i statsverkspropositionen. Departementschefen hänvisar till att medelsutbetalningen i stödärendena som regel sprids över en relativt lång tidsperiod efter det att beslut om stöd meddelats. På grund härav skulle det alltid komma att uppstå betydande eftersläpning i utbetalningen av beviljat lokaliseringsstöd. För att nå det angivna syftet erfordras det därför enligt departementschefen inte ökade anslag utan endast möjligheter att under de första åren av perioden meddela bindande beslut om att lokaliseringsstöd kommer att utgå i vidare omfattning än vad anslagen under samma år skulle medge. Förslaget i statsverkspropositionen är att Kungl. Maj:t skall bemyndigas att under nästa budgetår meddela beslut om lokaliseringsbidrag och lokaliseringsslån med högre belopp än som anvisats på riksstaten för budgetåret.

Den av departementschefen föreslagna lösningen är enligt vår mening inte tillfredsställande. Med nuvarande stora behov av lokaliseringsstöd måste den föreslagna ordningen antas medföra ökad eftersläpning i utbetalningen till företagen. Detta skulle i många fall medföra betydande svårigheter och olägenheter. Framför allt vid nylokaliseringar är företagarna i behov av att snabbt få det erforderliga kapitalet till förfogande.

Enligt vår mening bör anslaget till lokaliseringsbidrag uppföras med 100 milj. kronor, dvs. det belopp som vi förordade i tidigare sammanhang. Med det behov som föreligger är det möjligt, att ytterligare bidragsstöd kan anses nödvändigt under det kommande budgetåret. Detta kan tillgodoses genom att anslaget ges karaktären av förslagsanslag.

En ökning av anslaget till lokaliseringsbidrag med 40 milj. kr. kan såsom de praktiska erfarenheterna redan bekräftat beräknas ge varaktigt sysselsättning åt ytterligare drygt 3 000 personer inom områden där det nu är brist på arbetstillfällen. Vid själva industribyggandet kan den ökade sysselsättningseffekten bedömas omfatta ca 800 man. I motsvarande mån minskas därmed behovet av egentliga beredskapsarbeten och av rörelsestimulerande åtgärder i fråga om arbetskraften. På grundval härav bör den av oss förordade anslagsökningen i fråga om lokaliseringsbidragen kunna finansieras genom motsvarande minskning på anslaget till allmänna beredskapsarbeten. Till frågan om slutligt yrkande i detta avseende avser vi att återkomma i samband med den aviserade propositionen om arbetsmarknadspolitiken.

Det statliga lokaliseringsstödet bör enligt vår mening i första hand utgå i form av lån och bidrag. För att stödet skall få större effekt bör det emellertid även omfatta statliga kreditgarantier. Vid frågans behandling 1964 och 1965 förordade vi, att det skulle medges statliga kreditgarantier inom en ram av 50 milj. kronor. Vi finner anledning att upprepa detta yrkande.

Med stöd av vad ovan anförts får vi hemställa,
att riksdagen måtte vid behandlingen av statsverkspropositionen, elfte huvudtiteln,

I. anvisa till Lokaliseringsbidrag för budgetåret 1966/67 ett förslagsanslag av 100 000 000 kronor; samt

medge att den av oss förordade anslagsökningen finansieras genom medel från anslaget till allmänna beredskapsarbeten,

II. besluta att statliga kreditgarantier i lokaliseringspolitiskt syfte må medges för budgetåret 1966/67 intill ett belopp av 50 000 000 kronor.

Stockholm den 26 januari 1966

Gunnar Hedlund

Lars Eliasson
i Sundborn

Nils G. Hansson
i Skegrie

Sven Vigelsbo

S. G. W. Wahlund

Gustaf Svensson
i Vä

Harald Larsson
i Hedenäset

John Eriksson
i Bäckmora